

ЩО ТАКЕ РАННЄ ВТРУЧАННЯ

Інформація про послугу раннього втручання

Послуга раннього втручання (РВ) –

послуга для сімей з дітьми у віці від народження до чотирьох років, які мають порушення розвитку або в яких існує ризик виникнення таких порушень. Послуга РВ дозволяє чітко ідентифікувати проблеми щоденного життя сімей, які пов'язані з проблемами розвитку дитини, визначити розвивальні стратегії відповідно до індивідуальних потреб дитини та, базуючись на пріоритетах сім'ї, впровадити разом з батьками ці стратегії в щоденне життя родини.

Родина та її повсякденні справи –

це природне середовище, в якому маленька дитина росте та навчається, набуває необхідних навичок. Воно може сприяти її розвитку або його гальмувати. Саме тому послуга РВ надається в типових повсякденних активностях дитини із залученням батьків, що збільшує кількість можливостей для її навчання у порівнянні з роботою з дитиною в центрі (приміщенні надавача).

Для дитини раннього віку важливо, щоб вона навчалась саме там, де буде потім використовувати свої знання та вміння. Для малюка це проходить в звичайних активностях, які складають щоденні рутини сім'ї, та відбувається вдома, на дитячому майданчику, в магазині тощо. Доведено, що так вчитися набагато ефективніше, ніж в штучних умовах. Тому послуга раннього втручання надається там, де дитина зазвичай практикує та використовує навички в своїх щоденних активностях в реальному житті.

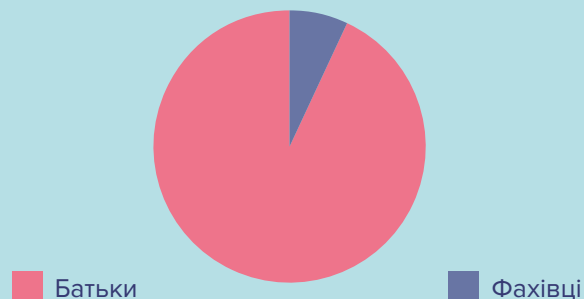
Розвиток в щоденних активностях 200 000 vs 7500

«Маленькі діти у своєму звичайному житті кожен день беруть участь в 40-50 щоденних активностях. Кожна активність дає 8-10 навчальних можливостей. Отже в цілому це становить мінімум 200 000 навчальних можливостей на рік.

Сеанси терапії тривалістю 30 хв. 1 раз на тиждень які надає фахівець, створюють 7500 навчальних можливостей на рік»

Dunst, C. J. (2007)/ Dunst, C. J., Bruder, M. B., Trivette, C. M., & Hamby, D. W. (2005). McWilliam, R. A. (2012).

Час, який проводять батьки та фахівці з маленькою дитиною

Mahoney & Perales 2006; Ketelaar et al 1998

Оскільки для дитини раннього віку саме сім'я є вирішальним ресурсом її розвитку, задача раннього втручання – посилити батьків (підтримати, надати необхідні знання та навички) в їх спроможності розвивати та виховувати свою дитину, вбудовувати розвивальні та допоміжні стратегії в режим життя сім'ї, знаходити і вбудовувати сім'ї в цілому й кожному з батьків власні ресурси, щоб справлятися з викликами й вирішувати власні особистісні задачі.

Команда раннього втручання:

- психолог;
- фізичний терапевт;
- лікар (фізичної та реабілітаційної медицини/ лікар-педіатр/лікар-невролог),
- логопед
- ерготерапевт;
- фахівець із соціальної роботи / соціальний працівник.
- (спеціальний педагог);

З кожною сім'єю працює команда фахівців, яка створюється відповідно до потреб дитини та сім'ї. Кожний фахівець команди володіє вузько професійними знаннями, навичками побудови стосунків та партисипативними практиками (Резюме фахівців, 2021)

цифровими знаннями, навичками побудови стосунків та партисипативними практиками (Резюме фахівців, 2021)

№25.1442/02-25 від 03.09.2025
КЕП: ЛИС В. В. 03.09.2025 15:26
5E984D526F82F38F04000000EDF16D01917D6D06

Батьки дитини є членами команди раннього втручання та беруть активну участь на всіх етапах планування та надання послуги РВ.

ЩО ДАЄ ПОСЛУГА РВ

- Поліпшує показники розвитку дитини у різних сферах
- Покращує якість дитячо-батьківських стосунків
- Попереджує інвалідність та інституалізацію
- Нарощує компетентність та самоефективність батьків та членів сім'ї

Раннє втручання поліпшує якість життя всієї сім'ї, навіть якщо не завжди можна зробити дитину здоровою

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ

\$1

до

\$17

витрачений на раннє втручання, заощаджує

які знадобилися б на лікування, спеціальні навчальні програми та додаткові послуги в майбутньому

* Barrett, S.W. (2000) Economics of early childhood intervention

ВНЕСОК РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ В СИСТЕМУ ПОСЛУГ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ РАННЬОГО ВІКУ З ТРУДНОЩАМИ РОЗВИТКУ

- Тривалий супровід, регулярні щотижневі зустрічі з сім'єю і дитиною від попадання в послугу до виходу з послуги, що надає можливість вчасно реагувати на нові виклики та виробляти відповідні стратегії для розвитку дитини та підтримки сім'ї
- Робота в природному середовищі для нарощування можливостей розвитку дитини в умовах щоденного життя
- Підвищення компетентності та самозарадності батьків для забезпечення розвитку дитини в щоденних активностях
- Використання ресурсів громади та оточення сім'ї для розбудови мережі підтримки навколо сім'ї
- Цілеспрямована робота над соціалізацією дитини в дитячому колективі у програмі переходу, яка є частиною послуги РВ
- Розбудова командою раннього втручання співпраці та партнерства з спеціалістами різних секторів в інтересах дитини та сім'ї
- Соціальна інклюзія сім'ї

KfW

unicef

